

datum	27-08-2021
portefeuillehouder	Ad de Regt
contactpersoon	Annebeth Bosman
fractie(s)	Progressief Woerden
onderwerp	Raadsvoorstel/Raadsinformatiebrief (D/21/027331)

Vragen met betrekking tot het participatiekader

Vraag

Bij 'Functie van het kader, paragraaf 4': Aan welk proces wordt hier gerefereerd? Kan hier ook worden opgenomen waarom de gemeente participatie nastreeft?

Antwoord

In die paragraaf staat 'Het proces is niet af.' Daarmee wordt gerefereerd aan het proces van dit participatiekader zelf. Omdat de samenleving, de raad en de verwachtingen van de democratie blijven veranderen, gaan we uit van een 'lerend kader'. We spreken daarmee de ambitie uit dat we met elkaar (raad, college, organisatie en samenleving) blijven leren van ervaringen en het kader dan ook kunnen bijstellen.

In de eerste paragraaf van dat hoofdstuk staat vermeld waarom de gemeente participatie nastreeft, om 'ervoor te zorgen dat de meningen, standpunten en belangen van inwoners en andere betrokkenen helder worden én worden meegewogen bij het maken en uitvoeren van beleid.' Dit wordt in het kader bij de hoofdstukken vier en vijf nader uitgewerkt.

Vraag

Bij 'Functie van het kader, college': Wordt bij het eerste gedachtenbolletje bedoeld het participatieplan uit raadsvoorstel xxxx ?

Antwoord

Hier wordt bedoeld dat het college dankzij dit kader beter kan sturen op de uitvoering van participatietrajecten. Dat zal gebeuren conform het participatieplan uit een raadsvoorstel als de raad een plan heeft vastgesteld.

Vraag

Bij 'Hoofdstuk 2. Wat levert participatie op': Als doelstelling kan ook genoemd worden:

- Vergroten van verantwoordelijkheid van inwoners
- Vergroten van zeggenschap en daarmee versterken van de democratie
- Ontplooiing van deelnemers aan het traject

Antwoord

Deze drie punten passen bij de doelstellingen 'zorgvuldige besluiten' en 'vertrouwen' zoals ze nu in het participatiekader staan. Een zorgvuldig proces op basis van vertrouwen draait per definitie óók om het ruimte bieden aan deelnemers om verantwoordelijkheid en zeggenschap te nemen. Dat zal vaak bijdragen aan de ontplooiing van deelnemers als mooi neveneffect. De doelstellingen in het kader hangen samen en versterken elkaar daarin. Zie ook het antwoord op de volgende vraag.

Vraag

Bij 'Hoofdstuk 2. Wat levert participatie op': Wat is de uitleg van de afbeelding in relatie met de tekst erboven?

Antwoord

Zie ook het vorige antwoord: met de afbeelding is gepoogd weer te geven dat de drie doelstellingen van participatie zoals die hier benoemd staan, altijd samenhangen. De nadruk kan meer op de ene of meer op de andere doelstelling liggen, maar ze zijn niet los van elkaar te zien. Een goed proces versterkt het vertrouwen en dus de relatie. Andersom, een basis van wederzijds vertrouwen versterkt het proces. Een goed proces op basis van vertrouwen zorgt weer voor een beter plan of product.

Vraag

Bij 'Wat verstaan we onder participatie, MEEpraten': Ontbreekt hier de kennis van inwoners?

Antwoord

Bij meepraten gaat het zeker ook om de kennis van inwoners al staat dat woord hier niet expliciet vermeld. In deze paragraaf wordt bijvoorbeeld verwezen naar de ervaringen en ideeën van inwoners en naar de mogelijkheid om mensen juist te vragen mee te denken vanuit hun expertise.

Vraag

Bij 'Wat verstaan we onder participatie, Wat is het verschil tussen participatie en inspraak': Laatste paragraaf staat dat het belangrijk is dat belanghebbenden tot aan het besluit inspraakmogelijkheden hebben om hun mening te geven. In de gemeentewet wordt gestuurd op participatie tijdens, voorbereiding, uitvoering en evaluatie. Betekent dit dat participatie op die momenten in Woerden wordt uitgesloten?

Antwoord

Nee, participatie is op die momenten zeker niet uitgesloten, maar kan juist in alle fasen van een traject plaatsvinden. De termen participatie en inspraak raken elkaar en worden veel door elkaar gebruikt terwijl ze niet altijd naar hetzelfde verwijzen. Daarom is in deze paragraaf gepoogd te beschrijven hoe wij de termen gebruiken in dit kader. Het onderscheid dat wij maken, bestaat er vooral uit dat we participatie gebruiken voor het actief uitnodigen van anderen om, mee te praten, mee te beslissen of samen te werken.

Met inspraak verwijzen we naar het recht van inwoners om te reageren op voorgenomen plannen, bijvoorbeeld middels een bezwaarprocedure of bij de behandeling van een voorgenomen besluit in de raad. Wat we met de laatste zin van de paragraaf bedoelen is dat het belangrijk is dat inwoners altijd dat recht van inspraak hebben en kunnen reageren op een voorgenomen besluit, ook als er in de aanloop naar dat besluit al ruime gelegenheid is geweest om te participeren.

Vraag

Bij 'De rol van de raad bij participatie': Op welke wijze kan de raad controleren of het besluitvormingstraject goed is gelopen? Krijgt de raad een participatieplan voorgelegd bij trajecten waarbij wordt besloten tot participatie? Dus voorafgaand aan het traject? Is de in de aangenomen motie van Progressief Woerden, D66 en Inwonersbelangen van 24 juni 2021 genoemde duidelijke procesbeschrijving daar onderdeel van?

Antwoord

De raad kan aangeven participatie belangrijk te vinden bij bepaalde trajecten en kan verzoeken om een participatieplan in een startnotitie. (Zie ook de beschrijving bij 'Wat gaan we daarvoor doen' in het raadsvoorstel en punt 3 in de notitie over de toekomst.) In zo'n startnotitie geeft de raad de kaders mee voor het participatietraject. Daar is de procesbeschrijving een onderdeel van. (Zie ook de beschrijving van de startnotitie in het raadsvoorstel, punt j.)

Het is steeds aan de raad om aan te geven of een startnotitie gewenst is en om deze vast te stellen. Daarin kan de raad zelf ook aangeven hoe de raad bij het vervolg van een traject betrokken en geïnformeerd wil worden. (Zie hiervoor ook paragraaf 9 in het kader zelf).

Vragen met betrekking tot de toolbox

Inleiding op de toolbox: de instrumenten uit de toolbox zijn bedoeld als handvatten die raad, organisatie en initiatiefnemers kunnen helpen om participatie vorm te geven volgens de uitgangspunten van het kader. Deze toolbox is een meer praktische uitwerking van de uitgangspunten die in het kader staan. De instrumenten zijn te beschouwen als werkvormen of hulpmiddelen. Het staat een ieder vrij deze al dan niet te gebruiken bij het vormgeven van participatie. Onze ambitie is de toolbox te blijven ontwikkelen op basis van de ervaringen van gebruikers. Als we de instrumenten breed beschikbaar maken, zullen we zorgen voor een duidelijke toelichting op het gebruik ervan.

Vraag

Bij 'Het beslisinstrument deel 1': In dit diagram zijn niet alle doelen op alle niveau's uitgewerkt. Als er beïnvloedingsruimte is, geen wettelijke verplichting, geen groot belang en het project wordt er niet beter van dan wordt voor informeren gekozen. Waar blijft de doelstelling versterking van de democratie, opleiden van inwoners, vergroten van draagvlak enz enz.

Antwoord

In het participatiekader gaan we uit van de doelstellingen op het niveau van inhoud, proces en relatie en in deze beslisboom ligt nu de nadruk enkel op de inhoud van het plan of project. Zoals genoemd in de inleiding op de toolbox, gaat dit om instrumenten die we continu ontwikkelen op basis van ervaringen en reacties. De doelstellingen op het gebied van proces en relatie kunnen we meenemen in een nieuwe versie van de beslisboom.

Vraag

Bij 'Beslisinstrument deel 2': Wordt hier een gemiddelde berekend? Of geeft de hoogste score de intensiteit aan? Het document geeft niet aan hoe de besluitvorming verloopt. Wat is de bron van dit document?

Antwoord

Het document is puur bedoeld als hulpmiddel om bijvoorbeeld in een gesprek (binnen de raad of de organisatie) samen te verkennen hoe intensief een participatietraject zou moeten zijn. Er hangt geen berekening aan van een gemiddelde of minimale norm voor participatie o.i.d. Dat is een bewuste keuze omdat de keuze voor meer of minder participatie erg situatieafhankelijk kan zijn. Zo is het denkbaar dat een project op alle punten laag scoort maar dat participatie toch gewenst is, bijvoorbeeld omdat het een onderwerp is dat echt gebaat is bij de expertise vanuit de samenleving. Het document is dan ook niet gebaseerd op absolute normen o.i.d., de vorm is geïnspireerd op participatiekaders en -instrumenten die we bij andere gemeenten hebben gezien.

Vraag

Bij 'Stakeholderanalyse':

- Vaak zijn er meerdere doelen. Hoe werkt dit overzicht dan? Hoe vindt besluitvorming plaats? Wordt er gemiddeld of gaat het om de hoogste of laagste score?
- Wat is de intentie van de tabel? Is dit een voorbeeld of een limitatieve opsomming? Waar zijn de minderheidsgroepen, jongeren, minder assertieven zoals aangegeven in dezelfde aangenomen motie van juni dit jaar?
- Wat is de bron van dit document?

Antwoord

Het document is puur bedoeld als hulpmiddel om de stakeholders bij een bepaald vraagstuk in beeld te krijgen. De stakeholder- en krachtenveldanalyse is bekend instrument dat gebruikt wordt bij de inrichting van communicatie- en participatietrajecten. Als het participatietraject meerdere doelen dient kan de stakeholder analyse meerdere keren doorlopen worden om er zo goed mogelijk voor te zorgen dat alle stakeholders in beeld komen. Er hangt geen berekening aan, maar geeft richting aan wie/welke groep in een bepaald traject meer of minder betrokken moet worden. De tabel is een voorbeeld. Het document is geïnspireerd op instrumenten voor stakeholder- en krachtenveldanalyse die we bij andere gemeenten en de rijksoverheid hebben gezien.

Vraag

Bij 'Checklist Heb ik overal aan gedacht?':

Is het een idee om de volgende aspecten toe te voegen aan de checklist?

- In de 3e regel, alle doelen toevoegen
- In de 5e regel is dat altijd zo uniform, of verschilt dat per proces binnen een project?
- Ook in deze tabel wordt uitgegaan van 1 doel, meestal zijn er meerdere.

Antwoord

De doelen die beschreven staan in het kader: betere plannen, zorgvuldige besluiten en vertrouwen, staan hier allemaal genoemd.

Wat er met de uitkomsten van participatie gedaan wordt en wat de rol van de participanten is verschilt per project.

Een participatieproces kan inderdaad meerdere doelen hebben.

Vraag

Bij 'Debatvragen bij participatie Notitie Toekomst Participatiekader': Wat is de doelstelling van dit hoofdstuk? Gaat de raad over elk participatietraject in discussie? Moeten ze niet gewoon ja of nee kunnen zeggen tegen een participatieplan?

Antwoord:

De raad bepaalt zelf of en hoe zij in discussie gaat over participatievraagstukken. De 'debatvragen' helpen de raad om gesprekken over participatie te voeren. Zowel wanneer de raad kaders voor participatie moet meegeven als wanneer de raad een participatieplan of traject beoordeeld.